

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL

Időpont: 2017. november 8., szerda

Helyszín: ÓE Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar
1081 Budapest, Népszínház utca 8., III. emelet, 318. terem

Szervező: EOQ MNB Minőségrendszerek, Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi,
Építésügyi, valamint Oktatási és Terminológiai Szakbizottságai
„Pódiumbeszélgetések a Minőségről” sorozat

Téma: **Néhány aktualitás az akkreditálásban**

Előadó: **Bodroghelyi Csaba** főigazgató-helyettes,
Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH)

*„Mi tegnap elég volt, mára elégtelen, mi tegnap jó volt, ma már haszontalan.”
Kossuth Lajos*

A nagy hazafi szavai ma az innovációs kényszerre vonatkoztathatók

Az előadás szerkezeti felépítése:

- A hazai akkreditálás megújítása,
- Változások a NAH eljárásokban,
- E-akkreditálás,
- Nemzetközi újdonságok.

Az akkreditálás annak hivatalos elismerése, hogy egy szervezet vagy természetes személy alkalmas bizonyos tevékenységek (vizsgálás, kalibrálás, mintavétel, tanúsítás, ellenőrzés stb.) elvégzésére. Az akkreditálás célja az egységes európai elvek alkalmazása és a rendszerben elismerést nyert szervezetek iránti bizalom megerősítése.

A nemzeti akkreditálásról szóló 2015. évi CXXIV. törvény 2015. december 31-i hatállyal megszüntette a Nemzeti Akkreditáló Testületet és annak feladatait 2016. január 1-től a központi költségvetési szervként működő akkreditáló szerv (a NAH) vette át. Az átalakítást az tette szükségessé, hogy átlátható, kiszámítható, olcsóbb akkreditálási eljárásra van szükség, amely elősegíti a kisebb szervezetek piacra jutását.

A NAH hivatalosan nem jogutódja a Nemzeti Akkreditáló Testületnek. Felügyeleti szerve a Nemzetgazdasági Minisztérium.

A NAH legfőbb érintettjei (stakeholderek):

- Az akkreditált szervezetek, illetve azok érdekvédelmi szerve, az akkreditált szervezetek klasztere (alulról jövő kezdeményezésre alakult meg).
- Az Akkreditálási Tanács, a miniszter tanácsadó testülete, amely a szakmai bizottságok bevonásával javaslatokat ad és értékeli a munkát.
- Az Akkreditáló Bizottság kulcsszerepet játszik az akkreditálási folyamat döntéseiben.
- Pártatlansági Tanácsadói Testület.
- Külső szakértők.

- Nemzetközi szervezetek, úgymint: European Accreditation (EA), International Accreditation Forum (IAF), International Laboratory Accreditation Cooperation, Mutual Recognition Agreement (ILAC MRA), International Halal Accreditation Forum (IHAF).

Az ügyfélbarátság fokozottabb érvényesülése érdekében a NAH a 2017. évet „A szolgáltató hatóság évének” nyilvánította. A távlati cél, hogy az ún. 7K (kompetencia, kommunikáció, követelményrendszer, képzés, kiértékelés, kooperáció és konstruktivitás) tekintetében a NAH kiválósági és tudásközponttá váljon.

Egy több mint 1 milliárd forintos projekt keretében (nevesítve: 2017. március 13-án) a dokumentációs rendszer átalakítása folyamatban van, az elektronikus iratbeadás már most is lehetséges.

Az E-akkreditálás elemei:

- Az eljárásokat és a munkafolyamatokat támogató eljárások,
- A felügyeleti vizsgálatok tervezésének fejlesztése,
- A minősítők és a szakértők kirendelésének fejlesztése,
- Helyszíni értékelés és az Értékelő Csoport működésének erősítése,
- Szabványos interfészek kialakítása,
- NAH tudástár kifejlesztése,
- A szakértői oktatási rendszer kialakítása.

A projekt várható eredményei közül kiemelésre kívánkozik a költségcsökkentés és a rövidebb eljárási idő, valamint a folyamatszemplélet és az átláthatóság nagyobb érvényesülése, sőt a környezetterhelés csökkenése is.

2017 novemberében várható az ISO/IEC 17011:2017 (a megfelelőség értékeléssel foglalkozó szervezeteket akkreditáló testületek követelményei), illetve az ISO/IEC 17025:2017 (A vizsgáló és kalibráló laboratóriumok kompetenciájának általános követelményei) új nemzetközi szabványverziók megjelenése. Az ISO 9001:2015 szabványból kiindulva várhatóan a következő 3 hangsúlyos terület kerül előtérbe:

- A kockázat alapú gondolkodás,
- A pártatlanság fontossága,
- A kompetenciák kezelése, fenntartása és fejlesztése.

Az előadás elhangzása után élénk vita bontakozott ki többek között az irányítási rendszertanúsítás és a rugalmas akkreditálás kapcsolatáról, a belső kockázatelemzés fontosságáról, a kompetencia (gyakorlat, végzettség) igazolásáról, illetve a pártatlanság áttekinthetlenségéről, ami a bizalom és az etika hiányára vezethető vissza. A legfontosabb érintettek nem maguk az akkreditált laboratóriumok, hanem az ő szolgáltatóikat felhasználó gazdasági szereplők és magánszemélyek. Az akkreditálástól az újra akkreditálásig 5 év telik el. Ezen időintervallum biztos pontjai a felülvizsgálatok és az őket megelőző értesítések. Az első felülvizsgálatot az akkreditálást megelőző helyszíni szemléltől számítva 1 éven belül kell elvégezni.

Várkonyi Gábor